

A Szervezeti és üzleti coach szakirányú továbbképzési szak tartalmi jellemzői

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem

I. A Szervezeti és üzleti coach szakirányú továbbképzési szak képzési kimeneti követelményei

I. 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:

Szervezeti és üzleti coach szakirányú továbbképzési szak

I.2. A szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

Szervezeti és üzleti coach

I.3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:

Gazdaságtudomány

I.4. A felvétel feltételei:

MA/MSc (vagy hagyományos egyetemi) oklevél és szakképzettség, és szervezetben szerzett legalább 2 év munkahelyi tapasztalat (előnyben a gazdasági és a műszaki végzettség, illetve a releváns – elsősorban szervezeti közegben vagy coaching praxisban szerzett – tapasztalat)

I.5. A képzési idő félévekben:

3 félév

I.6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:

Összesen 90 kredit a 8. pontban meghatározott ismeretkörök ott meghatározott kredittartományai szerinti felosztásban

1. félév – 30 kredit
2. félév – 30 kredit
3. félév – 30 kredit

Szakmai gyakorlati képzés: a 3. félév során, belső terepgyakorlaton, szupervízió, mentor coaching támogatással.

I.7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerzhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A képzés öt fő fejlesztési területre fókuszál:

1. a coachok hivatásszemélyiségének fejlesztésére;
2. a coaching komplex összefüggéseinek, dinamikájának megértéséhez szükséges pszichológiai tudás megalapozására;
3. az alapvető és haladó szintű coaching kompetenciák fejlesztésére, amely felöleli a coaching munkakapcsolat kialakításához, a hatékony kommunikációhoz, a megvalósítási és tanulási folyamat menedzseléséhez, változások kezeléséhez szükséges kompetenciákat;
4. a szervezeti, üzleti közegben végzett coachinghoz szükséges eszköztár bővítésére;
5. végül, de nem utolsón a sikeres coaching praxis kiépítéséhez és működtetéséhez szükséges üzleti, vállalkozói kompetenciák megerősítésére.

A képzés célja, hogy a hallgatók a képzés végére ezen öt területen integrált, evidencia és gyakorlat alapú szakemberekké váljanak.

1.7.1. képzés során elsajátítandó kompetenciák:

A személyes képességeket, készségeket a legmeghatározóbb nemzetközi szakmai coach szervezet, az International Coach Federation akkreditációs rendszerében is alkalmazott coach kompetenciák mentén fejlesztjük.

1. **Coaching szakmai alapelvek alkalmazásának kompetencia csoportja**, amely magában foglalja az etikus magatartást, a coaching tevékenységhez kötődő etikai normák ismeretét, megértését és betartását. Coaching szemlélettel és keretek között dolgozik, a beavatkozás során olyan módszereket és eszközöket alkalmaz, amelyek nem lépik túl a coaching kereteket és bizonyítottan működnek a coaching folyamatokban is.
2. **A coaching munkakapcsolat hatékony menedzselésének kompetencia csoportja**, amely kiterjed a coaching megállapodás megkötésére, figyelembe véve az ügyfél, és minden stakeholder szempontjait. Képes partneri, egyenrangú és felhatalmazó munkakapcsolatra, amely világossá teszi a szerep és felelősségi köröket, azt, hogy a coach a coaching folyamat szakértője, és az ügyfél rendelkezik a célok eléréséhez szükséges tudással és képességekkel. A coach képes kölcsönös tiszteleten és bizalmon alapuló munkakapcsolat kialakítására. Megfelelő egyensúlyt tud biztosítani a szupportív, megértő, és az ügyfelet kihívások elé állító ösztönző coach stílus között.
3. **A coach saját szelfjének, energiaszintjének és személyes reakcióinak kezelése a coaching során kompetencia csoport**, ami kifejezi a tudatos, résztvevő – megfigyelő jelenlét képességét. Hitelesen képes kifejezni saját értékrendjét, hiedelemrendszerét, anélkül, hogy ezt megpróbálná ráerőltetni ügyfelére. A coaching során megjelenő érzelmi és személyes reakcióit olyan módon tudja kifejezni, hogy az előre vivő legyen az ügyfél számára.
4. **Az empátikus meghallgatás, konfrontálás, valamint a tudatosságot és cselekvést előmozdító kérdezőtechnika kompetenciacsoport**. E csoport magába foglalja azokat a kommunikációs, nem-hozzáadó micro-skilleket, amelyek a coachnak hatékonyan kell alkalmaznia az ügyfél tudatosságának, önmegértésének fejlesztése és cselekvésének facilitálása során.
5. **A tanulás és fejlődés elősegítése kompetenciacsoportja**, amely hatékony alkalmazása esetén a coach képessé válik a coaching témájához kötődő cél kitűzésének, a megoldási lehetőségek számának bővítésének, valamint a megvalósításhoz vezető akcióterv kidolgozásának facilitálására. A coach megfelelő keretet tud biztosítani az ügyfél önreflexiójához és a tapasztalati tanulás eredményeinek tényleges cselekvésbe fordításához.

1.7.2 Tudáselemek, ismeretek:

- A coaching fogalmának, kifejlődésének és irányzatainak ismerete
- Coaching pszichológiai ismeretek:
 - o A lélektan fogalma, tárgya, szemléletmódja, főbb irányzatai, lehetőségei és korlátai
 - o A szelf fogalma a pszichológiában, szelf-reguláció, önismeret, énkép, önbecsülés és énhatékonyság, a szelf fejlődése
 - o Az érzelmek pszichológiája, az érzelmi intelligencia, neurológiája
 - o Pozitív pszichológia: alapelvek, szubjektív jóllét modellek, módszerek és kritika
 - o Kognitív megközelítés, figyelem, emlékezet, mindset fogalma
 - o A tanulás pszichológiai megközelítései: neo-behaviorista, kognitív, reflektív, belátásos és transzformatív tanulás, neuro-plaszticitás
 - o A személyiség és személyiség zavarok pszichológiája
 - o A motiváció modern megközelítései és a self-determination elmélet
 - o A változás transzteoretikus megközelítése
 - o A teljesítmény és a kreativitás pszichológiája
 - o Rendszerszemlélet a pszichológiában
- Szervezetek működésével összefüggő ismeretek
- Csoportok működésével összefüggő ismeretek
- Menedzsment ismeretek, vezetési modellek

- A hatékony teamek jellemzői
- A coaching folyamatával, módszereivel, eszközeivel kapcsolatos ismeretek
- A coaching irányzataival kapcsolatos ismeretek
- A coach szerepekkel kapcsolatos ismeretek
- A coach marketingjének ismerete,
- A különböző coaching témák és a hozzájuk kapcsolódó módszertan és eszköztár ismerete

1.7.3 Személyes adottságok, készségek, képességek:

- Magasszintű önreflexió, a hivatásszemélyiség ismerete és hatékony alkalmazása, mint munkaeszköz
- Cél és eredmény-orientáltság
- Etikusság, felelősségvállalás, megbízhatóság, felelősségtudat
- Rendszerszemléletű látásmód és szintetizáló képesség,
- Elemzési, tervezési és értékelési képesség
- Kreativitás, problémamegoldó készség,
- Empátia és érzékenység az egyéni, csoport és szervezeti jelenségek iránt,
- Nyitottság, alkalmazkodóképesség, rugalmasság, tanulási agilitás
- Fejlett interperszonális, kapcsolatteremtő, kommunikációs és konfliktuskezelő készségek
- Együttműködési készség az ügyfelekkel és társszakmák képviselőivel
- Tárgyalási készség, meggyőzési készség

1.7.4. Szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:

A **Szervezeti és üzleti coachot** végzettsége képessé teszi arra, hogy a szervezetek vezetőinek és munkatársainak teljesítményét, karrierjét, szakmai és személyes fejlődését támogassa, segítse őket egyéni és szervezeti céljaik elérésében egyéni, csoportos és team coaching formában. A Szervezeti és üzleti coach segíti klienseit a célok elérését segítő és akadályozó személyes és környezeti tényezők feltárásában. Az önismeret és az egyéni hatékonyság fejlesztésére alapozva támogatja klienseit a hatékonyabb munkavégzés és egyéni siker, a probléma- és konfliktuskezelés, valamint a jobb együttműködés érdekében. Segíti klienseit céljaik pontos meghatározásában és a célok elérését lehetővé tevő stratégia kidolgozásában, valamint abban, hogy a segítséget nyújtó erőforrásokat akár magukban, akár a környezetben felfedezve sikeresen alkalmazzák és hasznosítsák az egyéni és a csoportos szintű fejlődés érdekében. A képzés vezetők, menedzserek, hivatásos coachok, valamint HR területen szolgáltatást nyújtó szakemberek részére biztosít megalapozott háttérrel és módszerbeli kompetenciát a munka világában (a közsférában és a versenyszférában egyaránt). A képzés fókuszában a teljes szervezetet segíteni tudó coach kompetenciák kiépítése áll. A képzés egyszerre nyújt rendszerező ismereteket és gyakorlati tapasztalatot. Fontos cél a hivatásszemélyiség minőségi fejlesztése és a coaching folyamatot megalapozó mély pszichológiai ismeretek biztosítása. Mindennek érdekében egyaránt bevonásra kerülnek a széles perspektívában gondolkodni tudó és a speciálisan egy adott területhez értő specialisták.

II. A Szervezeti és üzleti coach szakirányú továbbképzési szak képzési sajátosságai

II. 2. A képzési cél

A képzési cél olyan coach szakemberek képzése, akik a magyarországi coachképző programok rendszerében kiemelkedően alapos, egyetemi szintű szervezet- és vezetéslélektani, valamint coaching pszichológiai tudással, önismereti munkában következetesen fejlesztett etikus hivatásszemélyiséggel, komplex begyakorlott coaching módszertani képzettséggel, valamint pragmatikus, gyakorlati szervezeti ismeretekkel és jártassággal lépnek be coachként a munka és szervezetek világába.

Sokoldalúan, stabilan alkalmazzák a nemzetközileg elfogadott coach kompetenciákat és képesek:

- egyéni coaching folyamat megvalósítása
- csoportos coaching ülések vezetésére

- team coaching vezetésére.

A coachingot a szervezetek fejlesztésében rendszerszinten látják, értelmezik, kezelik és gyakorolják.

II. 3. A képzés célcsoportja, rendszere

A szakirányú továbbképzésre olyan MA, MSc (vagy hagyományos egyetemi) végzettséggel rendelkezők jelentkezhetnek, akiknek minimum két éves munkahelyi tapasztalatuk van.

A képzési idő 3 félév, az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditek száma 90. A szemeszterenként megszerzendő kreditek száma 30. A 90 kredit az európai kreditrendszernek megfelelően azt fejezi ki, hogy egy hallgató átlagos esetben $90 \cdot 30 = 2700$ munkaórát fordít az oklevél megszerzéséhez. Ebből a levelező munkarendű képzés kontaktóraszámja összesen 360 óra, amelyhez a kontaktórákon túl társul még otthoni felkészülés, önálló munka, e-learninges környezetben megvalósuló egyéni és csoportmunka, konzultáció, valamint külső terepgyakorlaton való kötelező részvétellel teljesített munkaórák.

Az 1. félév az intenzív elméleti megalapozást biztosítja. A 2. félév során a coaching irányzatok tantárgyak, a 2. és 3. félév során a felügyelt szakmai gyakorlat, illetve a három féléven keresztül a hivatás-személyiségfejlesztés, szupervízió tantárgy keretein belül kerül sor a szakmai készségek, gyakorlati kompetenciák fejlesztésére. A 3. félév a portfólió kidolgozására és további elméleti, gyakorlati ismeretek megszerzésére szolgál. A képzés a sikeres komplex záróvizsga eredményeként elnyerhető oklevél megszerzésével zárul. A záróvizsga letételének feltétele a képzési programban meghatározott tanulmányi követelmények teljesítése. A komplex záróvizsga a portfólió témájához illeszkedő elméleti ismeretekben való jártasság igazolásából, a megfelelő témakörben készített dolgozat prezentálásából és megvédéséből áll. A záróvizsga sikeres letétele után a végzettek *Szervezeti és üzleti coach* oklevelet szereznek.

II. 4. A képzés szervezési formája

A képzés szervezési formája részidős képzés, levelező munkarendben. Az egyéni tanulás irányításához, támogatásához konzultációs és kontaktórák tartoznak. A kontaktórák mellett a hallgatók felkészülését, az ismeretek alapos elsajátítását, az elméleti ismeretek és a gyakorlati tapasztalatok integrálását, és a szakmai kompetenciák fejlesztését az oktatási alkalmakon az oktató irányítása mellett megvalósuló gyakorlások, a mentorok irányítása, szupervíziója alatt folyó társ és valós ügyféllel folytatott coaching folyamatok és az e-learninges keretrendszerben (Moodle) az oktató irányítása mellett megvalósuló folyamatos feladatmegoldás (tananyagok, háttéranyagok megosztása, beadandó anyagok csatolása, fórum, chat) támogatja.

A hallgatók a képzés során a mintatantervben meghatározott kötelező tantárgyi előadásokon, tantermi gyakorlatokon és konzultáción vesznek részt. A kontaktórák eloszlása félévenként munkanapban megadva:

- az I. félévben: 6*2 munkanap kontaktórák az egyetemen
- a II. félévben: 6*2 munkanap kontaktórák az egyetemen, és legalább 4 munkanap kontaktóra külső terepgyakorlaton
- a III. félévben: 6*2 munkanap kontaktórák az egyetemen, és legalább 4 munkanap kontaktóra a külső terepgyakorlaton

Az első félévben a kontaktórákon való részvétel mellett a hallgatók e-learninges környezetben további feladatokat oldanak meg. Ezzel a folyamatossággal kívánjuk biztosítani a tananyag elmélyítését, alapos feldolgozását és befogadását a hallgatók számára. Ennek részét képezi az esetfeldolgozás, a szakmai témákról való állásfoglalás és diskurzus. Az esettanulmányok közös feldolgozásával történik a kompetenciák fejlesztése. Az eredményes tanulást személyes konzultációk is elősegítik.

A hallgatók a harmadik félévben a tanszék által megbízott gyakorlóhelyeken felügyelt szakmai gyakorlaton vesznek részt.

A gyakorlóléhtelytől elvárt szempontok:

A gyakorlóléhtelyekkel együttműködési megállapodás keretében történik az együttműködés, amely tartalmazza a szakmai gyakorlat jogi, etikai és operatív feltételeit. A gyakorlóléhtely vállalja, hogy tájékoztatja a munkatársait az önkéntes gyakorló coaching lehetőségéről. Helyszínt biztosít a coachingokhoz és aktívan részt vesz a coaching célok meghatározásában és az elért eredmények visszajelzésében. A sikeres szakmai gyakorlat esetén referenciát nyújt a szakmai gyakorlaton részt vett hallgatónak.

A harmadik félévben kerül sor a portfólió elkészítésére.

II. 5. A képzés tantárgycsoportjai, a hozzájuk rendelt tantárgyak és a képzés mintatentere:

ea/gy/számonkérés/kredit =

előadások féléves óraszám / gyakorlatok féléves óraszám / számonkérés (v = vizsgajegy (kollokvium), f = félévközi jegy (gyakorlati jegy))

K = kötelező

Tantárgy megnevezése	Típus	1. szemeszter	2. szemeszter	3. szemeszter
Alapozó képzési szakasz – Elméleti ismeretek (25 kredit)				
Bevezetés a coachingba	K	30ea/10gy/v/10		
Coaching pszichológia	K	30ea/10gy/v/10		
Szervezet- és vezetéspszichológia	K	15ea/5gy/v/5		
Hivatásszemélyiség fejlesztése (5 kredit)				
Szakmai önfejlesztés	K	5ea/15gy/f/5		
Szakmai gyakorlati képzés és alkalmazott ismeretek (40 kredit)				
Szervezeti coaching módszertana	K		10ea/20gy/f/8	
Team coaching módszertana	K		10ea/20gy/f/7	
Személyes coaching módszertana	K		10ea/30gy/f/10	
Haladó szintű coach készségek	K		5ea/15gy/f/5	
Praxisépítés	K			5ea/15gy/f/5
Kutatásmódszertan, mérőeszközök a szervezeti és a személyes coachingban	K			15ea/5gy/f/5
Külső szakmai gyakorlat portfólió készítése (20 kredit)				
Esetvezetés és szupervízió (külső szakmai gyakorlat)	K			10ea/30gy/f/10
Portfólió	K			0ea/40gy/f/10
Összesen (ea/gy/v/f):		80ea/40gy/3v/1f	35ea/85gy/0v/4f	30ea/90gy/0v/4f
Kredit:		30	30	30
Kontaktórák száma:		120	120	120
Elmélet/gyakorlat aránya (%):		145 ea / 215 gy = 40 % / 60 %		